

РОЗДІЛ XII. ПРОБЛЕМИ ДІЯЛЬНОСТІ УНІВЕРСИТЕТІВ

УДК 37.018

Анжеліка Курчатова

Миколаївський національний університет імені В. О. Сухомлинського

ORCID ID 0000-0002-1282-837X

DOI 10.24139/2312-5993/2023.10/414-420

ОСОБЛИВОСТІ ТА СТРУКТУРА НАВЧАННЯ В АМЕРИКАНСЬКИХ УНІВЕРСИТЕТАХ

Система вступу до вищих навчальних закладів США відзначається високою автономією університетів, що дозволяє кожному навчальному закладу самостійно визначати вимоги до кандидатів. Вони можуть включати атестат про середню освіту, середній бал (GPA), мотиваційне есе, рекомендації, наукові роботи, досвід роботи, співбесіду та результати стандартизованих тестів, таких як ACT або SAT. Американська система вступу ґрунтується на принципах демократії, рівності, недискримінації, змагальності та конкурентності, що забезпечують рівний доступ до освіти для всіх вступників, з можливістю компенсації для осіб з особливими потребами. Вибірковість процесу вступу акцентує увагу на академічних і практичних досягненнях кандидатів, з наданням переваги тим, хто демонструє найкращі результати.

Університети США мають індивідуальні вимоги до вступників, що можуть включати середній бал (GPA), стандартизовані тести (ACT, SAT), мотиваційне есе, рекомендаційні листи, участь у громадських організаціях та інші документи. Вступні іспити, такі як ACT та SAT, оцінюють знання з англійської, математики та інших дисциплін.

Американська система навчання відрізняється гнучкістю: студенти можуть обирати основну та додаткову спеціальність, що сприяє розвитку професіоналізму та творчого потенціалу. Дисципліни класифікуються за категоріями (Core, Major, Minor, Elective), а також за рівнями складності. В університетах активно використовуються новітні технології та методи навчання, включаючи онлайн-ресурси для комунікації з викладачами. Університети також мають центри для підтримки навчання та кар'єри студентів. Оцінка ефективності вищих навчальних закладів базується на результатах вступу, випуску, працевлаштування, а також якості викладацького складу та фінансових показниках. Вища освіта в США є ефективною і здатна відповідати вимогам часу, задовольняючи потреби економіки.

Ключові слова: *вимоги до вступників, система вищої освіти США, магістратський ступінь, докторантура, професійні школи.*

Постановка проблеми та аналіз актуальних досліджень. Актуальність статті полягає в тому, що США є однією з найрозвиненіших країн із стабільним економічним зростанням, низьким рівнем безробіття та інфляції, а також швидким розвитком

технологій. Американці підходять до освіти прагматично, сприймаючи навчальні програми як товар, що відрізняється за якістю та ціною. Тому важливо, щоб викладачі українських ЗВО ознайомились із особливостями системи вищої освіти в США та застосовували напрацювання американських освітян у своїй практиці.

Система навчання в американських університетах значно відрізняється від української, відзначаючись гнучкістю, різноманіттям предметів і спеціалізацій, а також програмами, що готують студентів до професійної кар'єри. Багато студентів не очікують, що навчання в США побудоване по-іншому, і початок навчання в січні чи травні може їх здивувати, адже вони думають, що пропустять заняття. У цій статті експерти дають відповіді на найважливіші питання щодо навчання в університетах США на програмах бакалавра та магістратури (Floyd, Rivka, Ramdin, 2016; Ma, Pender, Welch, 2016; Tsekhmister, Vizniuk, Humeniuk, Dolynnyi, Polishchuk, 2022).

Метою статті є обґрунтування особливостей та структури навчання в американських університетах щодо гнучкості, вибору програм та підготовка до професійної кар'єри.

Вищі навчальні заклади США мають широку автономію, що призводить до відсутності єдиних критеріїв для відбору студентів. Кожен університет самостійно визначає вимоги, зокрема: атестат про середню освіту та документи про позанавчальну діяльність; середній бал (GPA) з попереднього навчального закладу; мотиваційне есе або вступне випробовування; рекомендаційні листи від учителів чи адміністрації; наукові або творчі роботи; досвід роботи; враження на вступній співбесіді; документи, що підтверджують фінансову спроможність; транскрипт з інформацією про пройдені курси; результати стандартизованих тестів (ACT, SAT та ін.).

Американська система вступу до вищих навчальних закладів ґрунтується на таких освітніх принципах (рис. 1).

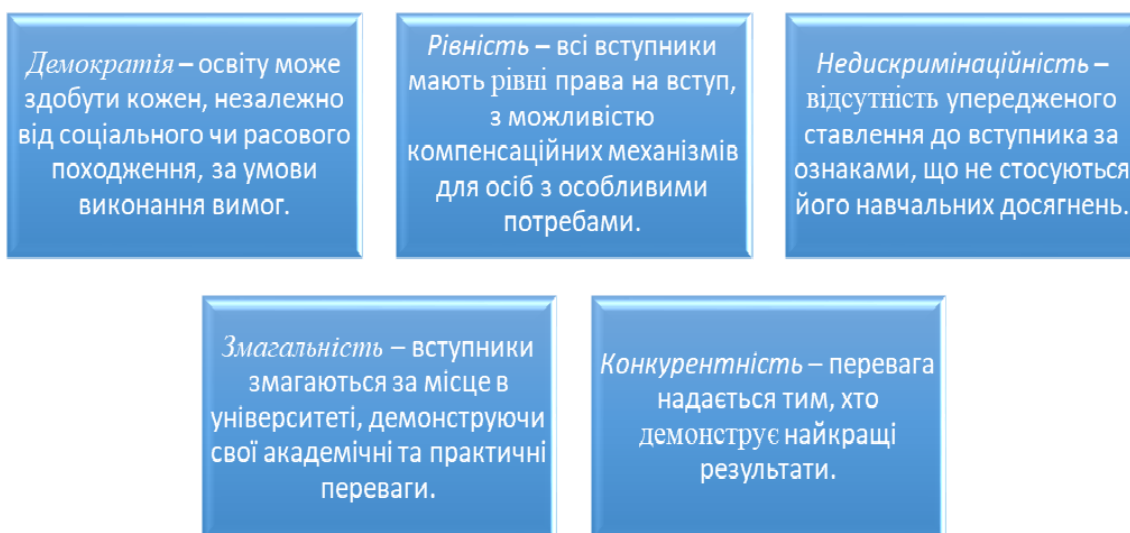

Рис. 1. Принципи американська система вступу до вищих навчальних закладів

Заяву на студентську візу подають у Посольстві або Консульстві США. Візові вимоги зазвичай включають: візовий збір (неповертається); заповнені форми заяви; паспорт (дійсний мінімум 6 місяців після виїзду); фото стандартного розміру; підтвердження фінансової спроможності; співбесіда з консулом.

Університети США мають індивідуальні вступні вимоги, які можуть включати (Floyd, Rivka, Ramdin, 2016; Tsekhmister, Vizniuk, Humeniuk, Dolynnyi, Polishchuk, 2022):

1. Середній бал (GPA) або виписка оцінок.
2. Стандартизовані вступні тести.
3. Есе або особисту заяву.
4. Перелік курсів, пройдених у середній школі або раніше здобутої освіти.
5. Громадську діяльність або участь у клубах.
6. Рекомендаційні листи від викладачів.
7. Результати тесту на рівень володіння англійською.
8. Додаткові вимоги можна дізнатися, звернувшись до відділу студентських справ конкретного університету.

Програма фахового вступного випробування для отримання освітнього ступеня «бакалавр» включає такі вступні іспити:

ACT (American College Testing) – стандартизоване тестування для учнів, яке оцінює знання для вступу до вищих навчальних закладів, аналог ЗНО в Україні. Спочатку складалося з чотирьох частин: англійська, математика, суспільні науки та природничі науки. З 1989

року суспільні науки замінили на розділ «Читання», а природничі науки перейменували на «Наукове мислення». З 2015 року доступна можливість скласти тест в комп'ютерному форматі (Floyd, Rivka, Ramdin, 2016; Tsekhmister, Vizniuk, Humeniuk, Dolynnyi, Polishchuk, 2022).

SAT (Scholastic Aptitude Test) оцінює письмову частину, математику і читання, кожен розділ – від 200 до 800 балів. Письмовий розділ включає питання на вибір і написання твору, оцінюється за шкалою від 2 до 12 балів.

Гнучкість університетів США пояснюється відсутністю кафедр. Замість цього формуються науково-освітні програми на факультетах під керівництвом професорів. Система орієнтована на індивідуальний вибір курсів (основна та друга спеціальність), що сприяє розвитку професіоналізму та творчого потенціалу студентів (Ma, Pender, Welch, 2016; Tsekhmister, Vizniuk, Humeniuk, Dolynnyi, Polishchuk, 2022).

У вишах США дисципліни класифікуються за кількома категоріями (Floyd, Rivka, Ramdin, 2016; Ma, Pender, Welch, 2016):

1. Основні дисципліни (Core courses) – обов'язкові для всіх студентів;

2. Дисципліни спеціальності (Major courses);

3. Дисципліни додаткової спеціалізації (Minor courses);

4. Дисципліни за вибором (Elective courses).

Також існує поділ за рівнями складності:

1. Початкова професійна підготовка (Vocational Certificate Credit Course);

2. Дисципліни для бакалаврів і асоційованих ступенів (Lower Division Baccalaureate / Associate Degree Courses);

3. Вищий рівень бакалаврату (Upper Division Baccalaureate Degree Courses);

4. Програми післявузівської освіти (Graduate Degree Courses).

У вищій освіті США активно використовуються новітні технології та інноваційні методи навчання. Викладачі часто застосовують електронну пошту, месенджери, соцмережі та власні веб-сторінки для комунікації та надання навчальних матеріалів (Floyd, Rivka, Ramdin, 2016; Tsekhmister, Vizniuk, Humeniuk, Dolynnyi, Polishchuk, 2022).

У багатьох вишах США діють центри, які допомагають студентам у навчанні та кар'єрі. Серед них: Мовний центр (для підтримки

навичок письмового викладу), Центр розвитку кар'єри (для працевлаштування та зв'язків з роботодавцями).

Вільний вибір предметів унеможливорює академічні групи, що призводить до різного рівня підготовки студентів на одному курсі. Викладачі повинні адаптувати курси так, щоб вони були зрозумілими для всіх студентів і водночас цікавими для більш досвідчених. Оцінка діяльності вишів у США зазвичай базується на таких показниках: *результативність* (заяви на вступ, випуск, відрахування, працевлаштування випускників), *рівний доступ* (вік, стать, етнічна приналежність студентів), *економічна діяльність* (вартість навчання, фінансова допомога), *якість викладацького складу* (учені ступені, публікації, ефективність викладання). Перелік найвідоміших університетів США пропоновано в таблиці 1.

Таблиця 1

Найпрестижніші університети США

Університети	Види
1	2
Ліга Плюща (Ivy League)	Гарвард, Йель, Принстон, Колумбія, Браун, Корнель, Пенсильванія, Дартмут
Університети Тихоокеанського узбережжя (Каліфорнія)	Стенфорд, Берклі
Університет Чикаго (заснований Дж. Рокфеллером)	Заснований з ініціативи фінансиста Джона Д. Рокфеллера, який надав значну фінансову підтримку для створення університету
Массачусетський та Каліфорнійський технологічні інститути	За кількістю Нобелівських лауреатів Caltech є лідерами у світі
Коледжі «Сім сестер» (жіночі коледжі на сході США)	Вассар, Редкліфф, Брін-Мар, Веллслі, Маунт-Голіок, Барнард, Сміт

Діяльність сфери вищої освіти в США регулюється Законом про вищу освіту (The Higher Education Opportunity Act, 2008), що уточнює аналогічний закон 1965 року. Відмінності між управлінням вищою освітою в США та Україні полягають у ступені автономії університетів, контролі з боку держави, підходах до акредитації (добровільна в США,

обов'язкова в Україні), взаємодії з ринком праці (вища в США), джерелах фінансування, управлінських системах, критерії якості освіти та відкритості інформації про діяльність навчальних закладів.

Професійні консультанти допомагають студентам вибрати ЗВО або програми в США, що відповідають їх вимогам. Жіночі організації та братства фокусуються на соціальних проєктах і студентській діяльності. Більшість університетів пропонують стажування та консультують з працевлаштування. Сервіс оцінки кредитів визначає право іноземних студентів на навчання. Деякі університети оплачують студентські дослідження, а студенти можуть отримувати стипендії від компаній за умови роботи після навчання (Floyd, Rivka, Ramdin, 2016; Tsekhmister, Vizniuk, Humeniuk, Dolynnyi, Polishchuk, 2022).

Американські університети використовують новітні технології та дослідницькі можливості. Студенти можуть змінювати курси чи навіть університети. Більшість класів мають до 20 студентів, що покращує взаємодію з викладачами. Іноземним студентам доступні англомовні курси. Завдяки понад 35 мільйонам іспаномовних, іспанська є другою за поширеністю мовою навчання в США (Ma, Pender, Welch, 2016; Tsekhmister, Vizniuk, Humeniuk, Dolynnyi, Polishchuk, 2022).

Висновок. Аналіз системи освіти США показав її самобутність, ефективність та відповідність глобальним тенденціям. Вона значною мірою детермінована історичними, культурними, соціальними і політичними чинниками. Система освіти складна через свою структуру, багаторівневність і різноманітність джерел фінансування. Це децентралізована система, де кожен штат визначає освітню політику через відповідне законодавство. Дошкільна та шкільна освіта підпадають під більший контроль, тоді як вища освіта має широку автономію. Міністерство освіти США займається стратегічними питаннями та забезпечує права громадян на освіту.

Структура вищої освіти США характеризується автономністю, масштабністю, гнучкістю, конкурентністю та варіативністю. Доступ до освіти забезпечується на принципах демократії, рівності та змагальності, хоча важливу роль відіграє платоспроможність студентів. Для фінансової підтримки є гранти, стипендії та пільгові кредити. При відборі студентів використовуються різноманітні критерії та стандартизовані тести. Управління освітою ґрунтується на принципах демократії, правової пріоритетності, науковості,

компетентності та конструктивного діалогу. Реалізація цих принципів може бути корисною для розвитку вітчизняної освіти.

Перспективи подальших досліджень полягають у вивченні ролі комм'юніті коледжів у підготовці кадрів для економіки США та обґрунтуванні значення таких коледжів для української освіти.

ЛІТЕРАТУРА

- Floyd, D. L., Rivka, A. F., & Ramdin, G. (2016). A retrospective of four decades of community college research. *Community College Journal of Research and Practice*, 40 (1), 5–22.
- Ma, J., Pender, M., & Welch, M. (2016). *Education Pays 2016*. Washington, USA, DC: The College Board, 2016. Retrieved from <https://trends.collegeboard.org/sites/default/files/education-pays-2016-full-report.pdf>.
- Tsekhmister, Y., Vizniuk, I., Humeniuk, V., Dolynnyi, S., Polishchuk, A. (2022). Formation of professional skills of future physicians in the process of professional training. *Revista Eduweb*, 6(2), 180-193.

SUMMARY

Kurchatova Angelica. Features and structure of learning in American universities.

The system of admission to higher educational institutions in the USA is characterized by high autonomy of universities, which allows each educational institution to independently determine the requirements for candidates. These may include high school transcripts, grade point average (GPA), motivational essays, references, academic papers, work experience, interviews, and standardized test scores such as the ACT or SAT. The American admissions system is based on the principles of democracy, equality, non-discrimination, competition and competition, which ensure equal access to education for all applicants, with the possibility of compensation for those with special needs. The selectivity of the admissions process emphasizes the academic and practical achievements of candidates, with preference given to those who demonstrate the best results.

US universities have individual admissions requirements, which may include grade point average (GPA), standardized tests (ACT, SAT), motivational essay, letters of recommendation, involvement in community organizations, and other documents. Entrance exams such as the ACT and SAT assess proficiency in English, math, and other subjects.

The American education system is flexible: students can choose a major and an additional specialty, which contributes to the development of professionalism and creative potential. Disciplines are classified by categories (Core, Major, Minor, Elective), as well as by levels of difficulty. Universities actively use the latest technologies and teaching methods, including online resources for communication with teachers. Universities also have centers to support students' studies and careers. The evaluation of the effectiveness of higher education institutions is based on the results of admission, graduation, employment, as well as the quality of the teaching staff and financial indicators. Higher education in the United States is effective and able to meet the demands of the times, meeting the needs of the economy.

Key words: requirements for entrants, US higher education system, master's degree, doctorate, professional schools.